

LA POBRESA GRAMATICAL DEL PRIMER ESTADI
DE L'ADQUISICIÓ LINGÜÍSTICA: RAONS I EVIDÈNCIA*

1. INTRODUCCIÓ

Actualment existeix un gran debat en l'àrea de l'adquisició de primeres llengües sobre l'estructura sintàctica de les primeres produccions infantils (vegeu BARTRA, en aquest volum). D'una banda, destaca la posició Continuista, que defensa l'existència d'una gramàtica plena ja des dels inicis del procés d'adquisició d'una llengua. Els defensors de la Hipòtesi Continuista (PINKER, 1984; HYAMS 1986, 1987, 1994; HYAMS i JAEGGLI, 1988; SANO i HYAMS, 1994; PIERCE, 1992; WEISSENBORN, 1990; entre altres) sostenen que les funcionals Determinant, Temps, Concordança, Negació, Complementitzador formen part de l'estructura sintàctica infantil i juguen un paper clau en la derivació de les primeres frases. D'altra banda, la posició Maduracionista (GUILFOYLE i NOONAN, 1988; LEBEAUX, 1988; RADFORD, 1988, 1990, 1992; TSIMPLI, 1992; MEISEL, 1994, entre altres) sosté que les primeres produccions infantils són el resultat d'una gramàtica pobra, que, a diferència del model adult, es caracteritza per l'absència de projeccions funcionals, les quals apareixeran més tard, com a resultat d'un procés de maduració. Aquest article analitza el primer estadi de l'adquisició del català i dóna evidència a favor de la Hipòtesi de Maduració.

Menys tècnicament, nosaltres pretenem oferir una explicació teòrica a un fet molt fàcil d'observar i que salta a la vista de qualsevol persona que tracti amb nens: la primera parla¹ està caracteritza-

* Aquest treball ha estat possible gràcies a les beques concedides per la DGICYT (PB 93-893-COY-02), CIRIT (1995 SGR / 00486) i DGICYT (PB94-0886).

1. Amb el terme primera parla ens referim exclusivament a les primeres combinacions de dos mots.

da per construccions curtes, on l'infant uneix dos mots, no més, que sovint no són sencers i on no s'hi troben totes aquelles paraules petites (auxiliars, determinants...) que afegeixen significats més subtils, nocions gramaticals, que enriqueixen la producció adulta. És coneguda l'observació que qualifica la parla infantil de 'telegràfica' (BROWN, 1973).

En aquest article interpretem la pobresa de la producció infantil en un primer estadi d'una manera molt concreta: és el resultat d'una gramàtica mancada de certs elements que a la gramàtica adulta imposen restriccions molt fortes (d'ordre, d'elisió d'elements, d'ocurrència d'elements de flexió) i que fan que oracions com les següents no siguin permeses en la parla d'un adult:

- (1) a. * Sabates treu
 b. * Pesa no
 c. * Sortir aigua no

Les dades que utilitzem en aquest article són transcripcions de tres nens monolingües catalans —Pere, Martí i Pep— i una nena —Mireia—, des de les primeres combinacions de dues paraules fins a l'edat de 23 mesos. En concret, les dades d'en Pep provenen del corpus Serra-Solé (accessible a través de la base de dades CHILDES), mentre que els nens restants formen part d'una base de dades personal. Totes les gravacions contenen interacció espontània dels nens amb un adult i han estat transcrites seguint el format CHAT, dins del projecte CHILDES (MACWHINNEY, 1991). Les dades que presentem són només alguns dels exemples il·lustratius que ens porten a prendre partit per una de les hipòtesis sobre l'adquisició.

Aquest article està organitzat de la següent manera: en primer lloc, presentem una descripció del model adult. Seguidament, ens centrem en les produccions infantils i oferim una descripció de les dades. En tercer lloc, argumentem i proposem una estructura sintàctica per les primeres produccions catalanes.

2. EL MODEL ADULT: LA GRAMÀTICA PLENA

Abans de presentar les dades dels infants que ens porten a fer creure que el sistema gramatical infantil és immadur creiem convenient presentar, breument i esquemàtica, el resultat final del procés maduratiu, la gramàtica plena.

La diferència entre una gramàtica i una altra rau en la manca de certs elements que són cabdals en el sistema adult. Ens referim a les anomenades categories funcionals. En els estudis de gramàtiques adultes (CHOMSKY, 1988; CHOMSKY i LASNIK, 1991; POLLOCK, 1989; OUHALLA, 1991; entre altres), cada dia es demostra més clarament que aquestes categories tenen el poder de determinar molts fenòmens gramaticals, de permetre certes construccions i de no deixar-ne passar d'altres. En una paraula, són el fonament de tot el sistema gramatical. A més a més, també determinen la variació lingüística, és a dir, segons les propietats d'aquestes categories i de la seva posició en l'estructura de l'oració, les llengües tenen un cert tipus de construccions i no unes altres. Per posar-ne un exemple, el fet que l'anglès no permeti construccions com les de (2), que el català sí permet, és el resultat de les propietats diferents que tenen les categories funcionals en una llengua i en una altra.

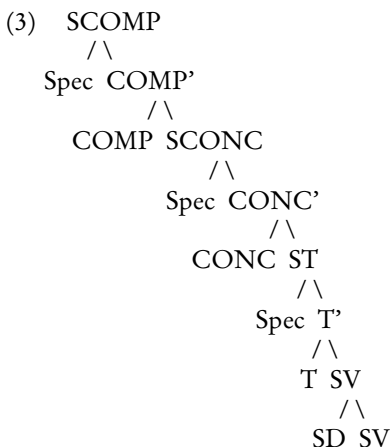
- (2) a. Aquesta camisa ha perdut completament el color.
 a.' This shirt has (completely) lost (completely*) its colour.
- b. Vindré dimarts.
 b.' * Will come on Tuesday.

Hi ha altres fenòmens gramaticals que són el resultat de principis generals, no sotmesos a variació paramètrica però en els quals hi intervenen cabdalment les categories funcionals. El principi de la concordança entre especificador i nucli determina que aquests dos elements sempre han de compartir trets (gènere, persona, nombre). La concordança entre subjecte i verb, per exemple, es deriva d'aquest principi universal de la gramàtica (vegeu ROSSELLÓ, en aquest volum per una proposta alternativa).

El nombre de categories funcionals que hauria de contenir una gramàtica adulta del català, ara per ara, és encara tema de debat lin-

güístic. Notem, però que n'hi ha unes quantes sobre l'existència de les quals hi ha consens i podem dir que són part integrant de la gramàtica adulta catalana: Comp(lementitzador), D(eterminant) Conc(ordança), Neg(ació), T(emps).

Així, una estructura de frase generada per una gramàtica adulta tindria, esquemàticament, la forma següent:

En aquest arbre, necessàriament simplificat, trobem per sobre del SV (sintagma verbal) una estructura superposada de categories funcionals. El SD, sintagma determinant, és el subjecte, generat en posició interna al sintagma verbal. L'element verbal que fa de nucli del SV puja a les categories funcionals superiors que porten trets necessaris pel V (afixos de temps, persona i nombre). El SD subjecte també puja a l'especificador de SCONC per tal de complir el principi esmentat de concordança especificador/nucli entre els trets a CONC i el seu especificador.

Tornant a les oracions de (2) a (2) a., la posició de l'adverbi (interna a SV) demostra que el verb principal en català pot pujar més enllà que en anglès, les categories funcionals T i CONC tenen propietats diferents en les dues llengües: en català són fortes i demanen la pujada del verb, en anglès els verbs lèxics, a diferència dels auxiliars, no poden pujar fins a SCONC.

El que (2) b. exemplifica és que les propietats de CONC en català admeten un subjecte nul quan aquesta mateixa categoria funcional en anglès no ho permet.²

Així doncs, les categories funcionals estableixen unes restriccions molt fortes quant a les possibilitats d'ordre de mots i l'aparició d'elements nuls en les llengües.

Si unim d'una banda el que hem dit fins ara sobre les categories funcionals amb la Hipòtesi de la Maduració que hem esmentat més amunt obtenim, com a mínim, aquestes importants prediccions:³

a) que les produccions infantils seran molt semblants en totes les llengües;

b) que les produccions infantils no tindran restriccions d'ordre independentment de la llengua de l'infant;

c) que les produccions infantils no tindran restriccions a nivell d'aparició d'elements nuls independentment de la llengua de l'infant, i

d) que a les produccions infantils no hi trobarem concordança productiva ni cap element que estigui directament associat a una categoria funcional.

Les categories funcionals aniran madurant a mesura que madurin altres capacitats físiques i intel·lectuals. Notem que en els nens que hem observat es dona un canvi important cap als 23 mesos,⁴ quan comencen a produir-se aquells processos gramaticals que es relacionen

2. L'explicació tècnica de tots aquests fenòmens, dels principis que es violen si el verb anglès puja, i de com exactament una categoria forta permet la pujada del verb, la trobareu a POLLOCK (1989), SOLÀ (1989), OUHALLA (1991) entre altres.

3. Donada l'extensió d'aquest article, hem de ser inevitablement simplistes en la nostra exposició. El nostre objectiu és, tan sols, donar un cop d'ull a les construccions bàsiques dels nens i les nenes quan comencen a parlar, de la mà d'una hipòtesi ben clara en les seves prediccions. Entenem que cada construcció ha d'anar acompanyada de molt més fonament teòric del que aquí exposarem (vegeu CAPDEVILA, 1996).

4. És molt important de remarcar que cada nen i nena té una evolució cognitiva diferent, 'personalitzada', fet que evidentment pressuposa que les edats que marquen l'inici o l'acabament d'una etapa lingüística no coincideixin sempre. El que és important és que els trets de cada etapa són els mateixos a cada nen i nena i que les etapes que segueixen també coincideixen.

amb les categories funcionals. Per tant és raonable parlar d'una maduració d'aquestes categories.

L'evidència que passem a presentar dóna una idea de la llibertat relativa de la parla infantil, de la manca de restriccions gramaticals adultes, o sigui, de les prediccions de *b*), *c*) i *d*). La predicció de *a*) evidentment només es pot corroborar amb dades comparatives (vegeu CAPDEVILA, 1996, per a una comparació anglès/català).

És important remarcar que el camí de corroboració de qualsevol hipòtesi d'aquesta envergadura és llarg i no mancat d'obstacles i que una de les claus pot ser l'anàlisi d'altres tipus d'evidència, com és la comprensió. Notem tan sols que una producció pobra va acompanyada d'una comprensió pobra, però és clar que calen anàlisis acurades per determinar exactament què entén el nen o la nena quan l'adult li aboca una oració llarga i complexa i plena d'elements subtils que ell o ella encara no pot produir. Abans de passar a mostrar l'evidència, volem fer notar que fins i tot en les repeticions de les construccions adultes, els infants no omplen els llocs de les paraules petites, fins una certa edat (vegeu RADFORD, 1990, per un comentari més llarg). Deu ser, doncs, que tampoc els entenen?

3. EVIDÈNCIA DE LA POBRESA GRAMATICAL: LA PRODUCCIÓ DE L'INFANT

En les seccions que segueixen exposem les dades que ens fan arribar a la Hipòtesi de la Maduració, posposem una explicació teòrica global de totes aquestes dades a la secció 4. Com a resum introductori podem esmentar tan sols que tant l'absència d'algunes categories, així com la manca de concordança i de contrastos de temps, com la flexibilitat d'ordre, com la reinterpretació de certs elements que semblen tenir una natura diferent a la gramàtica del nen, tot fa reconsiderar la possibilitat que la ment infantil trigui uns mesos a posseir un òrgan de parla idèntic al de l'adult.

3.1. LA NATURA DE LA /A/ NEUTRA

La producció d'una vocal neutra /a/ o *schwa* precedint les primeres produccions infantils és una estratègia que ha estat àmpliament comentada en la literatura sobre l'adquisició de diferents llengües (DORE *et al.*, 1976; entre d'altres). Aquesta vocal neutra, que a simple vista es podria interpretar com la pronúncia infantil d'un determinant o un auxiliar, apareix davant de diferents categories sintàctiques: pronoms, noms, adjectius, negació i verbs, i per tant, aquesta distribució aleatòria invalida la interpretació que li atorga un estatus de determinant o d'auxiliar. Així doncs, la característica fonamental de la vocal neutra és el fet que la seva distribució no es veu restringida per la categoria sintàctica de l'element que la segueix, tal com exemplifiquem a continuació:

(4)	<i>a+ Pronom</i>	
	a. a meu	(Martí 1;9,16)
	b. a tu	(Pere 1;9,15)
(5)	<i>a+ Nom</i>	
	a. Busca a enanito	(Pep 1;10,6)
	b. Aquest a Teo	(Martí 1;9,16)
	c. a culleres	(Mireia 1;10,9)
(6)	<i>a+ Adjectiu</i>	
	a. a molt maco	(Pep 1;10,6)
	b. a blau	(Martí 1;9,16)
	c. a bruta	(Mireia 1;7,26)
(7)	<i>a+ Negació</i>	
	a. a no queda aigua a granota	(Pep 1;10,6)
	b. a no vull	(Pere 1;9,15)
(8)	<i>a+ Verb</i>	
	a. a vull	(Pep 1;10,6)
	b. a cau	(Martí 1;10,14)
	c. a crema ou	(Pere 1;9,15)
	d. a pesa molt	(Mireia 1;7,26)

3.2. LA FLEXIÓ VERBAL

Les primeres formes verbals que apareixen en els nens estudiats es limiten a diferents formes del present, imperatiu i formes no finites: gerundis, infinitius i participis.

(9) a.	Això fet pumba@c ⁵	(Pere 1;9,15)
b.	Mirar conte	(Pere 1;9,15)
c.	Dormint	(Pere 1;9,15)
d.	Anat	(Martí 1;9,16)
e.	Tanca!	(Pep 1;10,6)
f.	a trobat	(Mireia 1;8,16)
g.	Mimi caigut ⁶	(Mireia 1;8,24)
h.	Papa treballant	(Mireia 1;9,10)
i.	Això treure	(Mireia 1;9,7)

Pel que fa a les formes de present, encara que els nens en un principi ja utilitzen afixos de nombre i persona, aquests no són emprats de forma productiva. És a dir, la característica fonamental de les primeres formes de present és la manca de concordança productiva entre el subjecte i el verb i la ocurrència majoritària de formes de tercera persona del singular. L'ús predominant de terceres formes del singular, les quals han estat àmpliament considerades com a forma de present no marcada (BENVENISTE, 1946; LYONS, 1977; entre altres), l'interpretem com a evidència clau per postular l'absència de processos de flexió productius.

(10) a.	(NP 1SG) treu aquí	(Pep 1;10,6)
b.	(NP 1SG) aixafa	(Martí 1;9,16)
c.	(NP 1SG) menja	(Pere 1;9,15)
d.	(NP 3SG) salten	(Martí 1;9,16)
e.	a cigrons crema	(Pere, 1,9,15)
f.	(NP 3PL) salta	(Martí 1;10,14)
g.	(NP 3PL) mulla	(Martí 1;10,14)
h.	Mama netegi	(Mireia 1;8,19)

5. En termes de CHAT, el símbol @c indica que la paraula en qüestió és una forma utilitzada en la parla infantil.

6. Mimi és el nom familiar de Mireia.

Més evidència que demostra que el procés d'afixació verbal no és productiu ve donada per la inhabilitat per part del nen de flexionar verbs nous o formes verbals inventades, tal com es demostra a continuació:

- (11) *MOT: oita Martí, aquesta cullera *nica* .
*MOT: què fa Martí aquesta cullera?
*MAR: *nica* .
*MOT: molt bé, *nica*, i què fan aquestes culleres?
*MAR: NICA.
(Martí 1;10,14)
- (12) *MOT: què fa aquest ratolí?
*MAR: *rellisca*.
*MOT: i aquests ratolins què fan?
*MAR: *rellisca*.
(Martí 1;10,14)

A part de l'absència de concordança productiva, les primeres formes verbals es caracteritzen per la manca de contrastos de temps. Els nens no utilitzen en cap moment formes de passat fins a l'edat aproximada de 23 mesos. Davant de preguntes en passat, els nens responen utilitzant les formes de present, tal com exemplifiquem a continuació (Martí 1;10,14).

- (13) *MOT: què feien allà?
*MAR: *busca*.
(Martí 1;10,14)

3.3. L'ORDRE DE MOTS

Hi ha dos elements que tenen una natura molt poc mòbil en les oracions adultes: els objectes i la negació. En oracions no marcades (per èmfasi, per exemple), els objectes han de romandre al costat del verb que els selecciona. D'altra banda, la negació és un element ben fix en català —no pot seguir el verb, sempre l'ha de precedir. Així doncs, haurem d'explicar per què a les produccions infantils hi trobem construccions 'desordenades' freqüents i, per tant, productives.

3.3.1. Objectes preverbals

Els exemples que presentem en aquesta secció mostren que els nens, a diferència del model adult, poden col·locar l'objecte davant del verb, amb entonació no emfàtica.

(14) a.	Patates fregides fa Mimi	(Mireia 1;9,26)
b.	Sabates treu (= Treu-me les sabates)	(Mireia 1;8,19)
c.	a sardana fa	(Pere 1;9,15)
d.	arròs menja	(Pere 1;9,15)

3.3.2. Negació postverbal

A diferència del model adult, on la negació es caracteritza per aparèixer sempre davant de formes verbals finites,⁷ en les primeres produccions infantils la partícula negativa pot produir-se després del verb, tal com presentem a (15).

(15) a.	a pesa no	(Mireia 1;7,24)
b.	Sortir aigua no	(Mireia 1;8,0)
c.	Aquest a trencat no	(Mireia 1;8,16)
d.	Mimi porta sabates no	(Mireia 1;9,7)
e.	Dormir no	(Pep 1;8,30)
f.	Pica no	(Martí 1;10,14)
g.	Crema no	(Pere 1;9,15)

3.3.3. Altres elements desordenats

A part de l'objecte i la negació, hi ha altres elements que presenten un ordre estricte en el llenguatge adult, però que en la parla

7. El model adult només accepta la negació postverbal en casos de formes no finites, per exemple:
A: Vols sortir?
B: Sortir no, ara.

infantil mostren una distribució menys fixa. Ens referim, concretament, a l'adverbi *més*, els demostratius *aquest-a/aquell-a*, i alguns possessius:

(16) a. Cosetes més, més?	(Mireia: 1;9,26)
b. Llibre aquell	(Mireia 1;9,19)
c. Raspall a Mimi aquest	(Mireia 1;9,19)
d. Coixinet meu	(Mireia 1;11,1)
e. No poma més	(Pere 1;9,15)
f. a poma més	(Pere 1;9,15)
g. Teu a mama	(Martí 1;9,16)

3.4. LLIBERTAT D'ELISIÓ D'ELEMENTS

Una altra característica important de la primera sintaxi és l'omissió d'elements imprescindibles en la gramàtica catalana adulta. Els elements més freqüentment elidits són els objectes, el verb (tant lèxics com el verb copulatiu), els verbs auxiliars, el determinant, els clítics i les preposicions. A continuació presentem una descripció del fenomen d'elisió infantil.

3.4.1. *Objectes nuls*

L'omissió de l'objecte no és permesa en català adult, però, en canvi, és freqüent en la parla infantil, tal com mostrem a (17), en la qual es pot elidir lliurement l'objecte:

(17) a. Deixes mama?	(Mireia 1;10,3)
b. Trobat	(Mireia 1;8,29)
	(Martí 1;9,16)
	(Pere 1;9,15)
c. Papa fa	(Mireia 1;11,18)
d. Dóna a colom	(Pep 1;10,6)
e. Aixafa	(Martí 1;9,16)

3.4.2. *Oracions sense verb copulatiu*

Els verbs copulatius són obligatoris en el model adult com a portadors dels trets de temps i concordança. Durant l'estadi que analitzem, no obstant, aquests elements funcionals són totalment absents. Els nens uneixen mots sense la presència d'un verb copulatiu:

(18) a.	Això tot a Mimi	(Mireia 1;10,9)
b.	Raspall a Mimi aquest	(Mireia 1;9,19)
c.	Aquest a Teo	(Martí 1;9,16)
d.	Allà fosc	(Martí 1;10,14)
e.	Aquí Pere	(Pere 1;9,15)
f.	Això pilota	(Pere 1;9,15)
g.	Aquest altre dolent	(Pep 1;10,6)
h.	Aquest un xino	(Pep 1;10,6)

3.4.3. *Manca de verbs auxiliars*

Els temps compostos del català adult, formats per un auxiliar i una forma verbal no finita, com a *s'ha amagat* o *està dormint*, consten només de la forma no finita en el llenguatge infantil. Els auxiliars són elements requerits en el model adult, però totalment absents de les primeres combinacions.

(19) a.	Creuant	(Pep 1;8,30)
b.	Amagat	(Pep 1;10,6)
c.	Anat	(Martí 1;9,16)
d.	Trenat	(Martí 1;10,14)
e.	Dormint	(Pere 1;9,15)
f.	Això fet pumba	(Pere 1;9,15)
g.	Espatllat a llum	(Mireia 1;8,29)
h.	Papa conduint	(Mireia 1;8,24)

3.4.4. *Manca de determinant en els sintagmes nominals*

El determinant, element funcional indispensable en la formació

de molts sintagmes nominals, tampoc apareix en la parla infantil. Tal com il·lustrem en els següents exemples, encara que els nens molt sovint pronuncien una vocal neutra davant d'alguns noms, aquesta *schwa* no es pot considerar com un determinant, ja que apareix davant d'altres categories sintàctiques (veure secció 3.1).

(20) a.	Papa neteja plats	(Mireia 1;8,24)
b.	Altre	(Martí 1;9,16)
c.	a crema ou	(Pere 1;9,15)
d.	Arròs crema	(Pere 1;9,15)
e.	Cucs patates	(Pere 1;9,15)
f.	*MOT: i com s'ho ha fet	
	*MAR: tobogan	(Martí 1;9,16)
(21) a.	a cavalls	(Martí 1;10,14)
b.	a plàtans	(Martí 1;10,14)
c.	a rodones	(Pere 1;9,15)
d.	a culleres	(Mireia 1;10,9)
e.	*FAT: què és això?	
	*MIR: a botes	(Mireia 1;7,4)

3.4.5. Manca de clítics

Els pronoms clítics, característica típica de les llengües romàniques, no apareixen en les primeres produccions dels nens i nenes que estudiem. Observem en els següents exemples que les formes verbals apareixen soles, és a dir, no van acompanyades del clític que la gramàtica adulta requereix.

(22) a.	Sabates treu-(me) ⁸ -(les)	(Mireia 1;8,19)
b.	Això no (es) menja	(Mireia 1;11,18)
c.	Deixem-(ho) aquí	(Pep 1;8,30)
d.	(S') amaga	(Pep 1;10,6)
e.	(Es) trenca	(Martí 1;9,16)
f.	(Es) banya	(Martí 1;10,14)
g.	(Se n'ha) anat	(Pere 1;9,15)

8. L'element entre parèntesis indica la producció adulta.

3.4.6. *Altres elements elidits*

Una altra de les característiques destacades de la parla infantil és la manca de predicats en construccions de dos elements:

- (23) a. Bruixa a galetes (Mireia 1;8,5)
 (= La bruixa menjava galetes)
 b. Mimi gran, pipes (Mireia 1;11,12)
 (= Quan la Mimi sigui gran, menjarà pipes)
 c. Aquí pasta (Martí 1;10,14)
 (=Aquí en Teo menja pasta)
 d. Cucs a pera (Pere 1;9,15)
 (=La pera té cucs)

Un altre element que trobem a faltar en les construccions infantils són les preposicions. Les construccions que expressen possessió sense còpula ni preposició són molt corrents:

- (24) a. Moto papa (Mireia 1;8,5)
 b. Núria, juga miqueta Mimi (Mireia 1;10,2)
 (= Núria, juga una miqueta amb la Mimi)
 c. Bici Pere (Pere 1;9,15)

També trobem, a més a més, elisió d'altres preposicions, com la preposició *per* a (25a) i *a* (25b i c):

- (25) a. a poma mi (Pere 1;9,15)
 b. *MOT: on es banya?
 *MAR: banyera (Martí 1;9,16)
 c. *MOT: i com s'ho ha fet?
 *MAR: tobogan

4. LA GRAMÀTICA DEL PRIMER ESTADI

Com a explicació a totes aquestes produccions proposem que la gramàtica que caracteritza les primeres produccions infantils és una gramàtica mancada de categories funcionals. Els nens i nenes combi-

nen lliurement categories lèxiques: noms, verbs, adjectius i adverbis que estan mancats de la superestructura funcional present i activa en el model adult.

Tal i com demostren els exemples de la secció 3.4.6 el nivell d'omissió característic de la parla infantil és molt ampli i afecta fins i tot categories lèxiques amb força predicativa (preposicions i verbs lèxics). Les produccions resultants són combinacions de peces lèxiques, sovint nominals, en les quals hi manquen crucialment els determinants. Considerem aquesta darrera ommissió cabdal, perquè precisament el determinant ha constituït la peça clau per postular una superestructura funcional en el sintagma nominal. Quan apareix una vocal neutra precedint el nom, no la podem analitzar com la producció infantil d'un determinant pròpiament dit. Les dues raons bàsiques que corroboren aquesta afirmació són, d'una banda, el fet que la vocal neutra no reflecteix cap mena de concordança amb l'element nominal que acompanya (tal com il·lustrem a (21), secció 3.4.4) i, d'altra banda, el fet que aquesta mateixa vocal no mostra cap restricció sintàctica quant a les categories que pot precedir (secció 3.1).

Pel que fa a les produccions on apareix un element verbal, arribem a les següents conclusions:

(i) l'absència de concordança productiva entre el subjecte i el verb indica que el verb no es desplaça a la categoria funcional Concordança (CONC), sinó que es queda a la seva posició originària; si aquest nus funcional fos present en les produccions infantils, esperaríem, d'acord amb el principi de concordança entre nucli i especificador, la concordança productiva entre el subjecte i el verb, és a dir, entre el nucli i l'especificador. Tal com hem presentat a 3.2, però, les primeres produccions infantils es caracteritzen per la manca de concordança productiva (vegeu errors a (10), (11) i (12)) i l'ús predominant de formes de tercera persona del singular.

(ii) La inexistència de formes de passat i contrastos de temps, en general, dóna evidència a favor de l'absència de la categoria funcional Temps (T), la qual en el model adult és responsable de les distincions temporals. La inhabilitat dels nens i nenes per formar el passat es demostra en l'exemple 13, secció 3.2.

(iii) L'ocurrència de negació postverbal és clau en la caracterització

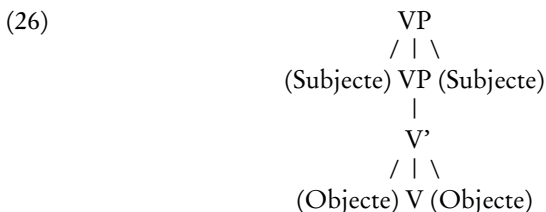
de les primeres produccions, ja que aquest fenomen sintàctic, impossible en el model adult, indica que les restriccions requerides per la categoria funcional Negació (NEG) no estan en operació en les gramàtiques infantils. La presència d'aquest nus funcional implicaria unes restriccions d'ordre estrictes (vegeu exemples a (15), secció 3.3.2).

(iv) La manca de verbs copulatius, elements purament funcionals en la gramàtica adulta, indica que aquests no són tractats a la gramàtica del nen com a categories funcionals indispensables pel llicenciament d'una proposició, tal com demostren els exemples de (18), secció 3.4.2. Notem que donem a la còpula un estatus funcional perquè no aporta cap significat lèxic.

(v) L'absència de verbs auxiliars aporta evidència a favor de la manca de nusos funcionals per sobre el sintagma verbal (exemples a (19), secció 3.4.3). Els auxiliars, com els verbs copulatius, són considerats categories funcionals.

(vi) La no ocurrència de clítics, categories directament relacionades amb nusos funcionals en el model adult, indica que els elements funcionals no estan disponibles (vegeu exemples a (22), secció 3.4.5).

Davant de les dades presentades, i d'acord amb la Hipòtesi de Maduració de les Categories Funcionals, proposem que, durant el període estudiat, les produccions infantils amb verb responen a l'estructura sintàctica a (26), on el subjecte ocupa una posició d'adjunció i l'objecte està generat al costat del verb.

Aquesta estructura, sense la projecció de categories funcionals que restringeixen l'ordre dels constituents en la gramàtica adulta, ens permet explicar la lliure combinació d'elements en la gramàtica infantil. El sintagma verbal és la projecció dins la qual es generen els elements que el verb selecciona, sense restriccions d'ordre. Tal com de-

mostren els exemples de la secció 3.3.1, els objectes molt sovint precedeixen l'element verbal.

Pel que fa a la negació, proposem, com en anglès (CAPDEVILA i LLINÀS, 1996), que la partícula negativa en uns primers inicis no és el nucli d'una projecció funcional amb posició fixa, sinó que s'adjunta al sintagma verbal, igual que el subjecte. Ja que no hi ha restriccions de cap tipus respecte a la posició d'adjunció, la partícula negativa es pot adjuntar a la dreta o a l'esquerra, explicant així els casos de negació postverbal.

L'absència de nusos funcionals en l'estructura presentada a (26) prediu també la generació d'arguments nuls (subjectes⁹ i objectes), ja que aquests darrers depenen directament de les propietats de les categories funcionals de les llengües com hem explicat a la secció 2. Exemples d'objectes nuls els trobem a (17), secció 3.4.1.

Així doncs, després d'aquesta aproximació a la parla infantil, podem mantenir la hipòtesi que els nens i les nenes que comencen a comunicar-se a través del llenguatge tenen una gramàtica diferent a la dels adults que els envolten. Aquesta gramàtica 'immadura' és la que permet unes construccions tan diferents a les del model adult.

MONTSERRAT CAPDEVILA I BATET
MIREIA LLINÀS I GRAU

BIBLIOGRAFIA

- BENVENISTE, Émile (1946): *Structures des Relations de Personne dans le Verbe*, «Bulletin de la Société de Linguistique», XLIII, núm. I, ps. 1-12.
- BROWN, Roger (1973): *A First Language: The Early Stages*, Cambridge, Mass., Harvard University Press.
- CAPDEVILA, Montserrat (1996): *The Prefunctional Stage of Language Acquisition: Evidence from English and Catalan*, Barcelona, Universitat Autònoma de Bracelona, Tesi Doctoral no publicada.

9. Els subjectes nuls són molt freqüents en la parla infantil. No els hem inclòs perquè el llenguatge adult ja els permet, i en aquest estudi ens hem centrat en aquelles estructures infantils que difereixen de la gramàtica adulta.

- CAPDEVILA, Montserrat i Mireia LLINÀS (1996): *The Acquisition of Negation in English*, «Atlantis» (en premsa).
- CHOMSKY, Noam (1988): *Some Notes on Economy of Derivation and Representation*, MIT, manuscrit.
- CHOMSKY, Noam i LASNIK (1991): *Principles and Parameters Theory*, dins J. JACOBS et al, *Syntax: An International Handbook of Contemporary Research*, Berlín, Walter de Gruyter.
- DORE, J., M. FRANKLIN, R. T. MILLER i A. RAMER (1976): *Transitional Phenomena in Early Language Acquisition*, «Journal of Child Language», núm. 3, ps. 13-28.
- GUILFOYLE, E. i M. NOONAN (1988): *Functional Categories and Language Acquisition*, paper presentat a Thirteenth Annual Boston University Conference on Language Development.
- HYAMS, Nina (1986): *Language Acquisition and the Theory of Parameters*, Dordrecht, Reidel.
- HYAMS, Nina (1987): *The Theory of Parameters and Syntactic Development*, dins T. ROEPER i E. WILLIAMS, eds., *Parameter Setting*, Dordrecht, D. Reidel Publishing Company.
- HYAMS, Nina (1988): *A Principles-and-Parameters Approach to the Study of Child Language*, «Papers and Reports on Child Language Development», núm. 27, ps. 153-161.
- HYAMS, Nina (1994): *VP, Null Arguments and COMP Projections*, dins T. HOEKSTRA i B. D. SCHWARTZ, eds. *Language Acquisition Studies in Generative Grammar*, John Benjamins Publishing Company.
- HYAMS, Nina i Osvaldo JAEGGLI (1988): *Morphological Uniformity and the Setting of the Null Subject Parameter*, «Proceedings of NELS», núm. 18.
- LEBEAUX, David (1988): *Language Acquisition and the Form of the Grammar*, Massachussets, University of Massachussets, Tesi Doctoral no publicada.
- LYONS, John (1977): *Semantics, Volume II*, Cambridge, Cambridge University Press.
- MACWHINNEY, Brian (1991): *The CHILDES Project: Tools for Analyzing Talk*, New Jersey, Lawrence Erlbaum Associates.
- MEISEL, Jürgen (1994): *Getting FAT: Finiteness, Agreement and Tense in Early Grammars*, dins J. MEISEL, ed., *Bilingual First Language Acquisition: French and German Grammatical Development*, Amsterdam, John Benjamins.
- OUHALLA, Jamal (1991): *Functional Categories and Parametric Variation*, Londres, Routledge.
- PIERCE, Amy E. (1992): *Language Acquisition and Syntactic Theory: A Comparative Analysis of French and English Child Grammars*, Amsterdam, Kluwer Academic Press.

- PINKER, Steven (1984): *Language Learnability and Language Development*, Cambridge, Harvard University Press.
- POLLOCK, Jean-Yves (1989): *Verb Movement, Universal Grammar and the Structure of IP*, «Linguistic Inquiry», núm. 20, ps. 365-424.
- RADFORD, Andrew (1988): *Small Children's Small Clauses*, «Transactions of the Philological Society», ps.1-46.
- RADFORD, Andrew (1990): *Syntactic Theory and the Acquisition of English Syntax.: The Nature of Early Child Grammars of English*, Oxford, Basil Blackwell.
- RADFORD, Andrew (1992): *The Acquisition of the Morphosyntax of Finite Verbs in English*, dins J. MEISEL, ed., *The Acquisition of Verb Placement: Functional Categories and V2 Phenomena in Language Acquisition*, Amsterdam, Kluwer Academic Publishers.
- SOLÀ, Jaume (1989): *Trets i Categories Lèxiques: Moviment del Verb als Nussos Inflectius*, Barcelona, Universitat Autònoma de Barcelona, treball de recerca
- TSIMPLI, Ianthi (1992): *Functional categories and Maturation: The Prefunctional stage of Language Acquisition*, Londres, University College London, Tesi Doctoral no publicada.
- WISSENBORN, Jürgen (1990): *Functional Categories and verb movement: the acquisition of German syntax reconsidered*, dins M. ROTHWEILER, ed., ps. 190-224.